

א' טבת, תשפ"ב
5 דצמבר, 2021

לכבוד
ראשי המוסדות להשכלה גבוהה

שלום רב,

הנדון: עדכונים והחלטות בנושא עבודת הוועדות העליונות למינוי פרופסורים

אבקש לעדכן כי לאחרונה התקבלו שני עדכונים בנושא שבנדון - עדכון הרכבי הוועדות העליונות ועדכון מסמכי התקנון (קריטריונים ותנאים לאישור מתן תואר פרופסור על ידי המוסדות להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי, וסדרי הנוהל לעבודת הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים במוסדות להשכלה גבוהה להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי), כלהלן:

א. עדכון הרכבי הוועדות העליונות למינוי פרופסורים – החלטת המל"ג מיום 17.8.2021

לאור פרישתם של מספר חברים מהוועדות העליונות, אישרה מל"ג בישיבתה ביום 17.8.21 עדכון להרכבי הוועדות.

להלן נוסח ההחלטה:

בישיבתה ביום 17.8.2021 החליטה המועצה להשכלה גבוהה לאמץ את המלצת ועדת המשנה הרוחבית למדיניות אקדמית, הכרה והסמכה, כלהלן:

1. לעדכן את הרכבי הוועדות על בסיס המועמדים שהוצעו ע"י המוסדות לקראת מינוי הוועדות, ואשר לא שובצו עד כה.
2. במסגרת העדכון לאשר את השינויים הבאים:

מוסד	תחום	חבר פורש	מוסד	תחום	חבר חדש	ועדה
		מקום פנוי לכיסוי תחום חסר	עמק יזרעאל	כלכלה התנהגותית	פרופ' שוש שהרבני	חברה, ניהול ומשפטים
שנקר	עיצוב גרפי	פרופ' ירום ורדימון	בצלאל	עיצוב תעשייתי	פרופ' חנן דה לנגה	חינוך, רוח ואמנויות
האוניברסיטה העברית	פיזיולוגיה	פרופ' ברוך מינקה	אחוה	הפרעות בתקשורת	פרופ' דניאל אלגום	טבע, הנדסה ובריאות
האוניברסיטה העברית	כימיה, מדעים	פרופ' אבי דומב	אפקה	חקר ביצועים	פרופ' אורי יחיאלי	המסלול המקצועי

ב. עדכון מסמכי התקנון למינוי פרופסורים במוסדות ללא הסמכה להעניק תואר**פרופסור באופן עצמאי – החלטת המל"ג מיום 16.11.2021**

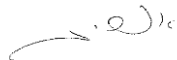
לאור תובנות שהתקבלו במהלך עבודת הוועדות העליונות למינוי פרופסורים, ומתוך צורך לייעל את תהליכי הקידום במוסדות להשכלה גבוהה להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי ובוועדות העליונות למינוי פרופסורים קיבלה מל"ג בישיבתה ביום 16.11.21 החלטה על עדכון הקריטריונים והתנאים לאישור מתן תואר פרופסור ועל סדרי הנוהל לעבודת הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים.

להלן נוסח ההחלטה:

א. "בישיבתה שהתקיימה ביום 16.11.2021 החליטה המועצה להשכלה גבוהה לאמץ את המלצת ועדת המשנה למדיניות אקדמית, הכרה והסמכה מיום 9.11.2021 ולעדכן את הקריטריונים והתנאים לאישור מתן תואר פרופסור על ידי המוסדות (במוסדות להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי) וכן החליטה המועצה לעדכן את סדרי הנוהל לעבודת הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים במוסדות להשכלה גבוהה (להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי)

ב. מסמך הקריטריונים והתנאים לאישור מתן תואר פרופסור על ידי המוסדות (במוסדות להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי) ומסמך סדרי הנוהל לעבודת הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים במוסדות להשכלה גבוהה (להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי) – מצורפים להחלטה זו ומהווים חלק אינטגרלי שלה."

ב ב ר כ ה,

אפרת שגיא
מרכזת פורום יושבי ראש הוועדות העליונות
למינוי פרופסורים

העתק: פרופ' אדו פרלמן – סגן יו"ר המל"ג
פרופ' חיים טייטלבוים – יו"ר פורום יושבי ראש הוועדות העליונות למינוי פרופסורים
גב' מיכל נוימן – מ"מ מנכ"ל מל"ג/ות"ת
גב' מרב אברהמי – מ"מ סמנכ"ל לעניינים אקדמיים ומזכיר המל"ג
מרכזות הוועדות העליונות למינוי פרופסורים, המל"ג

סדרי נוהל לעבודת הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים במוסדות להשכלה גבוהה**(להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי) -****החלטת המל"ג מיום 8.7.2014, וכפי שעודכנה לאחרונה ביום 16.11.2021****1. בסדרי נוהל אלה:**

- "הוועדות"** - הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים במוסדות להשכלה גבוהה, בהתאם להחלטות המועצה להשכלה גבוהה בעניין, לפי הפירוט הבא:
- ועדה עליונה למינוי פרופסורים במדעי הטבע, הבריאות וההנדסה
 - ועדה עליונה למינוי פרופסורים במדעי החברה, ניהול ומשפטים
 - ועדה עליונה למינוי פרופסורים בתחומי החינוך, הרוח והאמנויות
 - ועדה עליונה למינוי פרופסורים במסלול המקצועי
- "מוסד מגיש"** - מוסד להשכלה גבוהה בעל היתר\ הכרה מהמועצה להשכלה גבוהה, המגיש לאישור הוועדה מועמדות של חבר סגל שלו לקבלת תואר פרופסור.

2. פורום יושבי ראש הוועדות העליונות למינוי פרופסורים

- א. המועצה להשכלה גבוהה תמנה "פורום יושבי ראש הוועדות העליונות למינוי פרופסורים" שבראשו יעמוד חבר מל"ג, פרופסור מן המניין, שיתמנה לתקופה של 3 שנים וחבריו יהיו יושבי הראש של הוועדות העליונות למינוי פרופסורים (להלן – **הפורום**).
- ב. הפורום יתכנס שלוש-ארבע פעמים בשנה בכדי לדון בנושאים הרלבנטיים למינוי פרופסורים ולעבודת הוועדות העליונות, כגון:
1. בחינת דיווחי המוסדות המורשים להעניק פרופסור חבר באופן עצמאי ובדיקת בקשות חדשות בנדון.
 2. בחינת שינויים מבוקשים בתקנון למינוי פרופסורים.
 3. אופן הגשת הבקשות לוועדות וסדרי נוהל.
 4. דיון במינוי חברים חדשים לוועדות העליונות למינוי פרופסורים, כמפורט בסעיף 3א' להלן.
- ג. בפני הפורום יוצגו מעת לעת נתונים על פעילות הוועדות העליונות לרבות עיבודים סטטיסטיים בכל הנוגע לבקשות ולהחלטות הוועדות בחתכים של: תחום, מוסד, מגדר, תואר מבוקש ועוד.

3. הוועדות העליונות למינוי פרופסורים – הרכב

- א. כל אחת מן הוועדות תורכב מ 10-12 חברים, כולם פרופסורים מן המניין בעלי מעמד ומוניטין אקדמיים בולטים בתחום הרלוונטי לוועדה בה הם חברים, על פי חתך

דיסציפלינרי הולם.

- ב. כל חברי הוועדות יהיו כאלה שמילאו בעבר תפקיד ניהולי אקדמי: ראש מחלקה/ ראש ב"ס/ דיקן/ רקטור/ סנל"א/ מנל"א/ נשיא.
- ג. כל חברי הוועדה יהיו כאלה שכיהנו כיו"ר/חבר בוועדה מקצועית לקידום לתואר פרופ' חבר או פרופסור מן המניין.
- ד. יו"ר הוועדה יהיה מי שמילא בעבר תפקיד ניהולי אקדמי בכיר: דיקן/ רקטור/ סנל"א/ מנל"א/ נשיא וכיהן כיו"ר/חבר ועדת מינויים פקולטתית/מוסדית.
- ה. הוועדות תורכבנה בהתחשב בין היתר, במוניטין האקדמי של המועמד, ניסיון בוועדות לקידום פרופסורים, גיוון מוסדי, איזון דיסציפלינרי וייצוג מגדרי ומגזרי.
- ו. ככלל, שני שלישי מהחברים (ללא היו"ר) בוועדות התחומיות יהיו פרופסורים מן המניין ממוסדות שאינם אוניברסיטאות או כאלו שהומלצו על ידם. ככלל, יו"ר הוועדה וממלא מקומו יהיו נציגי אוניברסיטאות. ככלל, בוועדה למסלול המקצועי, שלישי מחברי הוועדה יהיו מהמסלול המחקרי, ביניהם יו"ר הוועדה וממלא מקומו.
- ז. לכל ועדה ימונה גם מ"מ יו"ר שייבחר בהצבעה חשאית של חברי הוועדה.
- ח. הרכבי הוועדות יפורסמו באתר האינטרנט של המל"ג.

3.4. מינוי

- א. חברי הוועדות העליונות למינוי פרופסורים יתמנו לתקופה של 3 שנים. חבר ועדה יוכל להתמנות לתקופה אחת נוספת בלבד.
- ב. מינוי חברים חדשים לרבות יו"ר ועדה יתבצע כלהלן:
 1. הצעה של 3 מועמדים לפחות תוגש על-דעת יו"ר הפורום, תוך היוועצות ביו"ר הוועדה בה נדרש המינוי בהתאם לקריטריונים המפורטים בסעיף 3 לעיל, תוך שמירה על גיוון מוסדי, איזון דיסציפלינארי וייצוג מגדרי ומגזרי, ולאחר התייעצות עם המוסדות להשכלה גבוהה.
 2. הפורום יקיים דיון במועמדים, לאחר קבלת קורות החיים, ובהתייחס לכישורים הנדרשים, להתאמת המועמד ולאיזונים שקבעה המועצה.
 3. הפורום יצביע על המועמדים וימליץ על המועמד שיקבל רוב של החברים הנוכחים בישיבה.
 4. המלצת הפורום למינוי תובא לאישור הוועדה לפיתוח ומדיניות אקדמית של המועצה להשכלה גבוהה ולמליאת המועצה להשכלה גבוהה.
 5. תחלופת חברי הוועדות תעשה ככל הניתן באופן מדורג.
 6. חבר ועדה שמתמנה במהלך תקופת כהונה של ועדה, יסיים כהונתו זו בתום תקופת הכהונה של הוועדה כולה.

4. מועדי הישיבות

- א. ככלל, הוועדות תתכנסנה אחת לחודשיים, לפחות.
- ב. מועדי ישיבות הוועדה יקבעו על ידי יו"ר הוועדה בתיאום עם מרכז הוועדה.

- 5. הזמנות וחומר לדיון**
- א. הזמנות לשיבות הוועדה יישלחו לחברי הוועדה 14 ימים לפחות לפני המועד שנקבע לשיבה.
- ב. להזמנה יצורף סדר היום המפרט את הבקשות שיידונו בישיבה וכל החומר הנוגע לדיון.
- 6. סדר היום**
- א. יושב ראש הוועדה יקבע את סדר היום של ישיבות הוועדה וסדר הקדימויות של הנושאים שיידונו.
- ב. סעיפים שבסדר היום של ישיבה שהדיון בהם לא הושלם או נדחה יכללו בסדר היום של הישיבה העוקבת.
- 7. מנין חוקי**
- המניין החוקי לשיבת הוועדה הוא לא פחות מ-7 חברים וביניהם היו"ר או ממלא-מקומו.
- 8. הזמנת נציגי המוסד המגיש לשיבה**
- א. בדיון בעניינו של מועמד יוזמנו 2 נציגים מטעם המוסד המגיש שהם פרופסורים מן המניין, אותם יקבע נשיא המוסד, ואשר בקיאים בפרטי התיק. לשם כך אחד הנציגים יכול שיהיה יו"ר/חבר הוועדה המקצועית, גם אם איננו מהמוסד עצמו. אם אין למוסד פרופסור מן המניין בתחום הרלוונטי, אחד הנציגים יוכל להיות פרופסור חבר (בקידום לדרגת פרופ' חבר בלבד).
- ב. המוזמנים לפי סעיף זה יציגו את הנושא, ישיבו לשאלות הוועדה, אך לא ישתתפו בהצבעה.
- 9. סדר הדיונים**
- א. יושב ראש הוועדה יפתח וינעל את הישיבה.
- ב. יושב ראש הוועדה יפתח ויסכם את הדיון בכל נושא וייתן את רשות הדיבור לנוכחים לפי סדר הפונים אליו.
- ג. יושב ראש הוועדה רשאי לקצוב את זמן הדיבור לכל משתתף או מוזמן לדיון.
- 10. הליך בדיקת הבקשות בוועדה**
- א. מרכז הוועדה יבדוק שהבקשה מלאה. מצא כי חסרים בה פרטים הנדרשים על פי הנוהל (המפורט בסעיף ד' במסמך הקריטריונים), יעביר למוסד בקשה להשלמתם. בפני הוועדה תובאנה רק בקשות מלאות.
- ב. בעת הדיון בוועדה בבקשה המלאה, תתייחס בין היתר הוועדה למכלול הנושאים כלהלן:
- (1) הדיון בתיק בוועדת המינויים המוסדית
 - (2) הרכב הוועדה המקצועית שמונתה לתיק ע"י ועדת המינויים המוסדית
 - (3) עבודת הוועדה המקצועית והדו"ח המסכם שחיברה
 - (4) כשירות הממליצים אליהם פנתה הוועדה המקצועית, בעיקר לפי מעמדם האקדמי בעולם, תהודה של פרסומיהם המדעיים, וקרבה למועמד ולמוסד האקדמי.
 - (5) עמידה בקריטריונים שבמסמך "ועדות המינויים העליונות של המל"ג - קריטריונים

ותנאים לאישור מתן תואר פרופסור על ידי המוסדות".

6) שמיעת נציגי המוסד בעת הצגת התיק על ידם.

ג. הדיון בוועדה יתקיים מוקדם ככל האפשר, ובכל מקרה הוועדה תקבל החלטה לכל המאוחר עד שנה מיום רישום הבקשה כבקשה מלאה.

11. הצבעות והחלטות

- א. החלטות הוועדה יתקבלו בהצבעה חשאית ברוב רגיל כאשר תומכים בה רוב החברים המצביעים בישיבה. לא ניתן להימנע בהצבעה זו.
- ב. החלטות הוועדה תהיינה מנומקות והן תכלולנה גם את הפרטים הבאים:
 - התחומים בהם נבחנה איכותו האקדמית של המועמד (מחקר, זכייה במענקי מחקר, שיפוט מאמרים לכתבי עת מקצועיים, הוראה, הנחיית תלמידים לתארים מתקדמים, השתלבות ביחידה האקדמית, תרומה כללית למוסד וכיו"ב) ומידת התאמתו של המועמד בכל אחד מהם;
 - פירוט התשתית העובדתית שעמדה בבסיס קביעת ההחלטה ותמצית השיקולים והנימוקים שעלו בדיון ואשר הנחו את הוועדה.
- ג. הוועדה תודיע בכתב את החלטתה לראש המוסד. החליטה הוועדה שאין המועמד כשיר לקבלת תואר פרופסור, תמסור בכתב את נימוקיה לראש המוסד.
- ד. החלטות הוועדה יועברו להנהלת המוסד תוך שבועיים לכל היותר ממועד קבלתן.
- ה. החלטות הוועדה על אישור מתן תואר פרופסור, תתפרסמנה באתר המועצה.

12. סיכום דיון

- א. בכל ישיבה של הוועדה יירשם סיכום דיון שיכלול את הפרטים כלהלן: תאריך הישיבה, שמות חברי הוועדה שנכחו בישיבה, שמות חברי הוועדה שנעדרו מהישיבה, שמות המוזמנים נציגי המוסד, פרטי הבקשה הנדונה, תיאור החומר שהובא בפני הוועדה לצורך הדיון וציון עיקר תוכן של חוות הדעת ללא חשיפת שמות כותביהן או כל פרט מזהה ביחס אליהם; הנימוקים והשיקולים שהנחו את הוועדה לגבי ההחלטה הסופית תוך התייחסות לתחומים השונים שבהם נבחנה התאמתו האקדמית של המועמד ופירוט הדעות שהושמעו בדיון בעד ונגד קידומו; כל הערה לעניין הנדון בוועדה שחבר הוועדה מבקש לרשומה בסיכום הדיון, כל ההחלטות שהועמדו להצבעה ונימוקיהן, כולל תוצאות ההצבעה ומספר הקולות שנמנו או שלא השתתפו בהצבעה.
- ב. סיכום הדיון יובא לאישור חברי הוועדה עד לישיבתה העוקבת של הוועדה.
- ג. מרכז הוועדה אחראי להפצת ההחלטות ולמעקב אחר ביצוען.

13. דיון מחדש

רשאי מוסד, בחלוף שנה וחצי מיום שבקשתו סורבה (לרבות לאחר דיון חוזר, אם נערך כזה), או במועד מוקדם יותר בו נקבה הוועדה, להגיש את בקשתו לדיון מחדש, כדלקמן:

א. הליך מקוצר

מוסד יהיה רשאי לקיים דיון מחדש בהליך מקוצר כמפורט להלן, בתנאי שהוועדה

העליונה אפשרה זאת במסגרת החלטתה הקודמת שלא לאשר את הקידום המבוקש, ובפרק זמן סביר (שאינו עולה על 3 שנים) מאז הדיון הקודם בתיק בוועדה העליונה.

להלן פירוט ההליך המקוצר:

- העברת הנימוקים ופירוט השינויים שחלו בתיק לוועדה המקצועית שבחנה בעבר את התיק, על מנת שזו תחוה דעה מבוססת על הנימוקים והשינויים בתיק.
- העברת חוות דעת הוועדה המקצועית לדיון בפני ועדת המינויים המוסדית בנושא.
- הבאת מכלול החומר (לרבות הנימוקים, פירוט השינויים והמלצות הוועדות) לדיון בפני הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המל"ג.

ב. הליך מלא

אם במסגרת החלטתה לא אישרה הוועדה העליונה לקיים בעתיד דיון מחדש בהליך מקוצר, יהיה על המוסד לקיים הליך פנימי מלא חדש (כמפורט במסמך הקריטריונים) בטרם יגיש את בקשתו לדיון מחדש בוועדה העליונה של המל"ג.

13.א. דיון חוזר

סבר מוסד כי נפל פגם בהחלטת הוועדה הואיל והסתמכה על עובדות שגויות או שהליך קבלתה היה פגום, רשאי המוסד להגיש בקשה מנומקת בכתב לדיון חוזר, זאת תוך חודש ימים מיום קבלת ההודעה על סירוב הבקשה.

הבקשה תועבר ליו"ר הפורום ויו"ר הוועדה העליונה הרלוונטית, אשר יחליטו האם יש בסיס להחזיר את הבקשה לדיון חוזר בוועדה העליונה הרלוונטית. היו הדעות חלוקות ביניהם ידון בכך הפורום ויחליט האם לאשר את הקידום, לדחותו או להחזיר את התיק לדיון חוזר בוועדה העליונה.

החלטה לדחות בקשה לדיון חוזר וכן החלטה בדיון החוזר תהינה סופיות. נדחה התיק גם בדיון החוזר, ימתין המוסד שנה וחצי מיום הדחייה עד להגשת התיק לדיון מחדש (בהליך מקוצר או מלא, כמפורט לעיל בסעיף 13).

14. מניעת חשש לניגוד עניינים

א. בעלי התפקידים במוסדות האקדמיים המפורטים להלן ובעלי תפקידים בגופים אשר מהותית ממלאים תפקידים דומים יהיו מנועים מלכהן בוועדות:

- חבר הוועד הפועל, חבר הוועד המנהל, חבר הדירקטוריון, חבר הוועדה המתמדת, חבר ועדת הקבע וכיו"ב;
- נשיא, סגן נשיא, משנה לנשיא, מנכ"ל, רקטור;
- דיקן פקולטה, דיקן מכללה וסגניהם, דיקן סטודנטים, מנהל בית ספר, ראש בית ספר, למעט בית ספר שהינו חלק מפקולטה ומעמדו כשל חוג במוסד;
- בעלי תפקידים בגוף אשר לו סמכויות מקבילות של אסיפה כללית של עמותה או חברה לתועלת הציבור;

ב. חברי הוועדה ימנעו מכל פעולה שיש בה חשש לניגוד עניינים בין מילוי תפקידם בוועדה

לבין מילוי תפקידיהם האחרים, או לבין ענייניהם האישיים וימנעו מטיפול במסגרת תפקידם בוועדה בנושאים שבהם מעורבים גורמים אשר נמצאים עימם בקשר אישי או עסקי;

ג. חברי הוועדה לא יטפלו במסגרת תפקידם בוועדה ויימנעו מהשתתפות בדיונים ובהצבעה, אם הנושא הנדון עלול לגרום להם להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידיהם לבין עניין אישי שלהם או לבין תפקיד אחר שלהם, לרבות בנושאים הנוגעים למוסד להשכלה גבוהה בו הם מועסקים. חבר ועדה לא ישתתף בדיון ובהצבעה בעניין מועמד המועסק באותו מוסד שבו מועסק חבר הוועדה.

ד. בסעיף זה -

"עניין אישי" - לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שחבר הוועדה או קרובו מנהלים או עובדים בתפקיד ניהולי בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה; "קרוב" - בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורג או מאומץ, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר הוועדה.

15. סודיות

חברי הוועדה ימנעו ממסירת מידע אודות דיוני הוועדה, לרבות מסירת מסמכים, סיכומי דיון, החלטות ועוד. מידע כאמור יימסר באמצעות מרכז הוועדה בלבד.

קריטריונים ותנאים לאישור מתן תואר פרופסור על ידי המוסדות
(במוסדות להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי) -
החלטת המל"ג מיום 8.7.2014, וכפי שעודכנה לאחרונה ביום 16.11.2021

א. תחולה

תקנון זה חל על מוסדות להשכלה גבוהה שלא קבלו אישור/הסמכה להעניק תארי פרופסור- חבר ו/או פרופסור מן-המניין באופן עצמאי¹.

ב. מבוא

מטרתו של מסמך זה להגדיר עקרונות פעולה וקריטריונים ברורים ושקופים לקידום חברי סגל לתואר פרופסור, אשר לפיהם יפעלו הוועדות העליונות של המל"ג למינוי פרופסורים. הקווים המנחים את המל"ג בהגדרת הקריטריונים הם השאיפה שהענקת תואר פרופסור-חבר או פרופסור מן-המניין במוסדות להשכלה גבוהה תיעשה על פי עקרונות דומים לאלה הקיימים באוניברסיטאות שלהן ותק וניסיון משמעותיים בעניין זה, עם שינויים הכרחיים בדגשים הנובעים מהיות חלק מהמוסדות להשכלה גבוהה מוסדות שתפקידם העיקרי הוראה. משום כך, במערכת השיקולים לקביעת תוארו של פרופסור-חבר או פרופסור מן-המניין במוסדות אלה יהיה משקל גדול יותר לכישורי ההוראה והתרומה למוסד ולקהילה מאשר באוניברסיטאות המחקר אך עדיין, כל מועמד יצטרך להוכיח פעילות מחקרית לאורך שנים על מנת לזכות בקידום המבוקש.

ג. כשירות למינוי

- (1) תואר פרופסור חבר נועד לחבר סגל שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית (לדוגמא, מחקר בתחום שלא נחקר עד היום), תיאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית מתמשכת ואשר עבודתו זכתה להכרה בקרב החוקרים באותו תחום, שאיכות ההוראה שלו במוסד מוערכת ביותר ושהוא תורם למוסד ולקהילה מבחינה אקדמית ומקצועית.
- (2) תואר פרופסור מן המניין נועד לחבר סגל שעבודתו מצביעה על חדשנות אמפירית (לדוגמא, מחקר בתחום שלא נחקר עד היום), תאורטית ו/או מתודולוגית, יצירתיות ופוריות מחקרית מתמשכת ואשר טבע את חותמו על התחום שהוא עוסק בו ורכש בו מעמד בינלאומי, איכות ההוראה שלו במוסד מוערכת ביותר ושהוא תורם למוסד ולקהילה מבחינה אקדמית ומקצועית, לרבות קידום ההוראה בתחום.
- (3) הערכת המחקר תתבצע בין היתר לפי רמת הפרסומים המדעיים והתהודה שלהם, כפי שמשקפת ממכתבי המלצה מעמיתים בארץ ובעולם, זכיה במענקי מחקר (תחרותיים ולא תחרותיים), שיפוט מאמרים לכתבי עת מקצועיים, שיתופי פעולה עם חוקרים אחרים בארץ ובעולם, השתתפות

¹ לעניין זה ראה מוסדות שקבלו אישור המועצה להעניק תואר פרופסור-חבר בתחומים ספציפיים באופן עצמאי בהתאם להחלטת המועצה להשכלה גבוהה מיום 19.4.2005.

בכנסים בינלאומיים, חברות בוועדות עריכה של עיתונים מדעיים, תפקידי שיפוט בוועדות להענקת מענקי מחקר, וכו'.

הערכת ההוראה תתבצע בין היתר ע"י שיפוט הוראה ע"י סטודנטים ועמיתים, יוזמה בבניית קורסים חדשים, יוזמה בהטמעת שיטות הוראה חדשניות, פיתוח מעבדות והכנסת אמצעי עזר, קידום תכניות לימוד חדשות וניהול תכניות לימוד. הערכת התרומה למוסד ולקהילה תתבצע בין היתר ע"י השתתפות המועמד בוועדות של המוסד, יוזמות לשיפור עבודת הוועדות האקדמיות, מנהיגות בחיים האקדמיים של המוסד, מעורבות ויוזמה בקידום הקהילה.

(4) תואר פרופסור יוענק רק למי שהינו חבר סגל ליבתי (כהגדרתו בהחלטת מלי"ג בנדון) במוסד המגיש.

ד. הליך פנימי במוסד המגיש והכנת התיק להגשה

1. קודם להגשת התיק לוועדה, יקיים המוסד הליך פנימי אקדמי משמעותי בתיק. כלהלן:
 - 1.1 דיון בוועדת המינויים המוסדית בהצעה למתן תואר פרופסור חבר או פרופסור מן המניין וקבלת החלטה בוועדת המינויים המוסדית על המשך ההליכים בתיק. בדיון על מתן תואר פרופסור מן המניין ישתתפו בוועדת המינויים המוסדית חברים בעלי דרגת פרופסור מן המניין בלבד. נשיא / רקטור שאינם פרופסורים מן המניין יוכלו להשתתף בדיון אך ללא זכות הצבעה.
 - 1.2 החלטה בוועדת המינויים המוסדית על הקמת ועדה מקצועית חיצונית למוסד, שתדון ותמליץ על התאמת המועמד לקבלת התואר.
 - 1.3 מינוי ועדה מקצועית מתאימה, בה יהיו חברים פרופסורים מן התחום הרלוונטי, לפחות שלושה מהם מחוץ למוסד. יש להקפיד ככל האפשר על גיוון מוסדי של חברי הוועדה. בוועדות מקצועיות לתואר פרופסור מן המניין יהיו כל החברים פרופסורים מן המניין. ככלל, בוועדות מקצועיות לתואר פרופסור חבר יהיה לפחות יו"ר הוועדה פרופסור מן המניין.
 - 1.4 ככלל, חברי ועדת המינויים המוסדית לא יכהנו כחברים בוועדה המקצועית. יו"ר ועדת המינויים המוסדית לא יכהן בוועדה המקצועית בכל מקרה.
 - 1.5 יו"ר הוועדה המקצועית יערוך מטעם הוועדה המקצועית משאל חיצוני על-ידי פנייה בכתב לפרופסורים בעלי מעמד אקדמי בולט בתואר השווה גבוה מהתואר המבוקש, בארץ ובחול, תוך הקפדה על גיוון מוסדי, כך שבעת הדיון יהיו בפני הוועדה לפחות 4 מכתבי המלצה עבור בקשה לקידום לפרופסור חבר ו-6 מכתבי המלצה עבור בקשה לקידום לפרופסור מן המניין. זאת בנוסף למכתבי משאל מוקדם, אם היה כזה. במשאל חיצוני בתחום יצירה, עיצוב, אדריכלות וכיו"ב, תתאפשר גם פניה ל-2 אנשי מקצוע בולטים, לאו דווקא פרופסורים.
 - 1.6 ככלל, מכתב הפנייה יהיה בעל נוסח אחיד בכל תחום. המכתב יכלול קריטריונים ושאלות מפורטות להערכת המועמד, לרבות בקשת התייחסות למידת ההיכרות של הממליץ עם המועמד ולמעורבות בהליכי קידום קודמים.
 - 1.7 רשימת הפרופסורים שישתתפו במשאל החיצוני תיקבע אך ורק על ידי הוועדה המקצועית וללא מעורבות המועמד, ותישמר סודיות שמותיהם.
 - 1.8 המועמד רשאי לבקש כי המשאל החיצוני לא יכלול פרופסורים שעלולים לחוות דעה על המועמד שלא על בסיס שיקולים ענייניים, ולציין את שמותיהם.

1.9 מסקנות הוועדה המקצועית והמלצותיה המפורטות תועברנה לוועדת המינויים המוסדית שתדון בהן.

1.10 כל המסמכים הנ"ל, לרבות כל מכתבי המשאל של הוועדה המקצועית וכל התשובות שהגיעו מהממליצים אליהם פנתה, כולל תשובות שליליות אם היו, יועברו ע"י המוסד לוועדה העליונה למינוי פרופסורים. הוועדה העליונה רשאית לבקש מכתבים נוספים אם סברה שיש צורך בכך.

2. ועדת המינויים של המוסד תדון בהצעה על סמך התיק במלואו, אשר יובא אחר כך בפני הוועדה העליונה, עם המלצת ועדת המינויים של המוסד ואשר יכלול:

א. מסמך חתום ע"י ראש המוסד, שבו יפורטו תיאור המוסד, מטרותיו, הקריטריונים והדגשים לפיהם מעריך המוסד את אנשי הסגל האקדמי שלו, לרבות במסלול המקביל. כמו-כן, יתייחס המוסד להיבט המגדרי בהליכי המינוי והקידום המוסדיים². מסמך זה יועבר על ידי ראש המוסד לוועדת המינויים העליונה לאחר אישורו במועצה האקדמית של המוסד. המסמך יוגש בפניה הראשונה של המוסד ומדי פעם כאשר מסמך זה יעודכן.

ב. קורות חיים מעודכנים באנגלית;

ג. רשימת פרסומים מעודכנת;

ד. ביוגרפיה מדעית באנגלית, שבה יפרט המועמד את תרומותיו המדעיות החשובות לתחום מחקר ויציין את תכניותיו לעתיד. כן יפרט בקצרה מה תרומתו היחסית בפרסומים שבהם אין הוא מחבר יחיד (כשלושה עמודים);

ה. עותקים של יצירותיו, עבודותיו המדעיות והמקצועיות המרכזיות;

ו. תיאור והערכה של הפעילות בהוראה לרבות טיב ההוראה, משאלי הוראה, תרומה בפיתוח תכניות לימודים, שימוש באמצעי הוראה וכיו"ב וכן תרומה לקהילה (ראש המחלקה בה מכהן המועמד יהיה אחראי לתיאור זה).

ז. דו"ח הוועדה המקצועית החיצונית שמונתה לתיק, יחד עם מכתבי ההמלצה שהגיעו מכל הממליצים הנשאלים, כולל פרטי הממליצים, לרבות אלו שלא ענו לבקשה, אליהם פנתה הוועדה המקצועית במסגרת עבודתה.

ח. המלצות מפורטות של ראש החוג, המחלקה, או המכון, שתתייחסנה בפירוט גם לנחיצות המינוי לאור צורכי המחקר וההוראה של היחידה ופירוט תכנית הקליטה של המועמד, במקרה של מועמד חדש, לרבות במסלול המקביל.

3. הוועדה רשאית לבקש מהמוסד או מכל מקור אחר נתונים משלימים כולל מכתבים נוספים או חומר מסייע נוסף לקבלת החלטותיה; כל נתון משלים או חומר מסייע שיצטבר במהלך הדיון במועמד ירשם בתיקו.

ה. מינוי במסלול המקביל

1. תארי פרופסור חבר ופרופסור מן המניין במסלול המקביל נועדו ליצרים ואנשי מקצוע מעולים שהשיגיהם המיוחדים בתחום היצירה האומנותית או המקצועית הקנו להם מוניטין ייחודי בקהילה האומנותית או המקצועית הרלוונטית, בארץ או מחוצה לה, גם אם אין הם עוסקים בפעילות

² בהתייחס להחלטת מל"ג מיום 30.6.2015 בנושא קידום וייצוג נשים במוסדות להשכלה גבוהה.

- מחקרית, ובלבד שהם מוכשרים להנחיל לסטודנטים ידע הנסמך על הניסיון שצברו ביצירה האמנותית או המקצועית שהיא תחום התמחותם.
2. כדי לשמור על אחידות בשמו של התואר פרופסור חבר או פרופסור מן המניין במסלול המקביל בכל המוסדות להשכלה גבוהה, וכדי ליצור אבחנה בינו לבין פרופסור במסלול הרגיל, יהיו שמות התואר כדלקמן:
- **פרופסור יוצר** (Professor of Creative Arts), המיועד לתחומי היצירה.
 - **פרופסור מקצועי** (Professor of Practice) המיועד לכל התחומים האחרים.
3. כל מינוי במסלול המקביל (יוצר או מקצועי), בכל דרגה, מחייב הבנה בין המוסד לבין המועמד באשר לאופי ולהיקף הפעילות האקדמית הנגזרת ממומחיותו, ולערך המוסף של תרומה זו לתוכניות ההוראה והמחקר במוסד. כמו כן תובהרנה למועמד הדרישות לקראת קידומו בהמשך. המוסד יידרש לצרף מידע זה לתיק המינוי או הקידום, לרבות הגדרת התחום המבוקש, חשיבותו למוסד, והתאמת המועמד לתחום המוצע.
4. הצטיינות בהוראה היא תנאי הכרחי, אך לא מספיק, לקבלת תואר פרופסור במסלול המקביל.
5. רק חברי סגל ליבתי כהגדרתם בהחלטת המל"ג יכולים להיות מועמדים לקבלת תואר פרופסור חבר או פרופסור מן המניין במסלול המקביל, ובלבד שמסלול זה קיים במוסד המגיש והמועמד/ת מועסק/ת או אמור להיות מועסק במסלול זה.
- חבר סגל המועסק במשרה מלאה במסלול המקביל במוסד – ייחשב המוסד כמקום העסקתו העיקרי על כל המשתמע מכך, לרבות כללי העסקה נוספת.
- 6. תחום היצירה**
- 6.1. המסלול המקביל בתחום היצירה מיועד לגייס ולקדם חברי סגל בכל הדרגות בכל תחומי היצירה האמנותית.
- 6.2. הקריטריונים ותנאי הסף לאישור תואר פרופסור יוצר במסגרת המסלול המקביל הם:
- א. יצירה ופעילות אומנותית מגוונת אשר זכתה להכרת עמיתים בארץ ובעולם.
 - ב. העסקה כסגל ליבתי במוסד.
- 6.3. ככלל, יצירה ופעילות אמנותית מקורית (למשל יצירה מוזיקלית, ספר, ציור, פסל וכו') יכולה להיחשב כמחקר, בהתחשב בהקשר הדיסציפלינרי הספציפי ובאמות המידה הדיסציפלינריות המקובלות, ובכפוף לקריטריונים ולתנאי הסף דלהלן. על כן, הדיון בקביעת מסלול התואר (רגיל או מקביל) יהיה חלק מהותי מהדיון בכל אחד משלבי הקידום במוסד (ועדת מינויים מוסדית, ועדה מקצועית). במוסדות להם אין הסמכה להעניק תואר פרופסור באופן עצמאי, תוכל הוועדה העליונה של המל"ג לאשר את המסלול שנקבע במוסד או לאפשר למוסד להעניק את התואר במסלול האחר.
- 6.4. הקריטריונים ותנאי הסף לאישור תואר פרופסור בתחומי היצירה במסגרת המסלול המחקרי הרגיל הם:
- א. יצירה ופעילות אומנותית מקורית אשר זכתה להכרה בינלאומית.
 - ב. מצוינות ונוכחות מובהקת בזירה המקומית (לפרופ' חבר) והבינלאומית (לפרופ' מן המניין).
 - ג. זהות המעריכים ומשקלם הסגולי בשטח האומנותי.
 - ד. תואר שלישי.
 - ה. העסקה במשרה מלאה במוסד.

6.5 אין מגבלה מוסדית על מספר חברי הסגל בעלי תואר פרופסור (יוצר או רגיל) בתחומי היצירה.

7. התחום המקצועי

7.1 המסלול המקביל בתחום המקצועי מיועד לגייס ולקדם מומחים בעלי שיעור קומה, עם ניסיון מקצועי משמעותי, שיכולים להיות מחנכים מעוררי השראה לסטודנטים ולחברי הסגל במוסד, בשטח מומחיותם.

7.2 בין השיקולים להענקת דרגת פרופסור מקצועי יילקחו בחשבון בכירות מקצועית בתחומי עשייה ממוקדים בעלי משמעות לאומית (לפרופ' חבר) או בינלאומית (לפרופ' מן המניין), הבאה לידי ביטוי, בין היתר, בהובלת פרויקטים גדולים, תפקידים משמעותיים במוסדות ובוועדות ברמה הלאומית והבינלאומית, בספרים מקצועיים (כולל ספרי לימוד), בפטנטים ובדוחות מקצועיים, בפרסים/אותות לאומיים ובינלאומיים, ארגון והשתתפות פעילה בכנסים/תערוכות בתחום המקצועי, פרסומים מקצועיים או אקדמיים בבמות רלבנטיות ונחשבות שמצביעים על הייחודיות בתחום המבוקש.

יודגש כי מעמד בינלאומי וכתובה אקדמית/מקצועית מהווים יתרון למועמדים לתואר פרופסור מקצועי בכלל, ובמיוחד בדיונים לדרגת פרופסור מן המניין.

7.3 תיק הקידום יכלול המלצות ומסמכים המעידים על המוניטין של המועמד/ת בתחום.

המלצות תינתנה הן על ידי אנשי אקדמיה בכירים והן על ידי אנשי מעשה בעלי מוניטין בתחום. הפניה אל הממליצים תהיה בנוסח אחיד המותאם למסלול המקביל המקצועי.

7.4 במעבר מדרגה לדרגה על המוסד לוודא שאכן חל שינוי מהותי והתקדמות מובהקת במעמד המקצועי של המועמד/ת המצדיקים את קידומו בדרגה.

7.5 מעבר בין מסלולים:

א. ככלל, לא יתאפשר מעבר של חברי סגל המועסקים במסלול המחקרי הרגיל למסלול המקביל בתחום המקצועי.

ב. מעבר מהמסלול המחקרי הרגיל למסלול המקביל המקצועי יתאפשר במקרים חריגים בלבד, ובתנאי שהמועמדים יעמדו בתנאים ההכרחיים הנדרשים במסלול המקביל המקצועי: הצטיינות בהוראה, תרומה מקצועית ייחודית (ידע וניסיון פרקטי) בתחום מקצועי מוגדר שהינו בעל חשיבות מהותית למוסד, ומעמד מקצועי מוכח בתחום זה בארץ (לפרופ' חבר) או בעולם (לפרופ' מן המניין).

ג. בשלב הקידום לדרגת פרופסור חבר מקצועי, יתבקש המוסד לנמק בכתב מדוע המעבר מוצדק ונחוץ.

ד. מעבר של פרופסור מקצועי מהמסלול המקביל למסלול המחקרי הרגיל אפשרי עבור חברי סגל אשר אופי פעילותם והישגיהם המחקריים עומדים בדרישות המסלול המחקרי.

7.6 מספר חברי הסגל בעלי תואר פרופסור מקצועי במסלול המקביל במוסד לא יעלה על שליש מכלל הפרופסורים המכהנים בו.

1. תנאים לשימוש בתואר פרופסור

החליטה הוועדה העליונה למינוי פרופסורים של המל"ג לאשר את בקשת המוסד כי מועמד ראוי לתואר פרופסור-חבר או פרופסור מן המניין, לרבות במסלול המקביל, בעל התואר יישא אותו על פי תנאי המוסד.

אופן השימוש בתואר ומשכו ייקבעו ויעוגנו במפורש בתקנון המוסד.

ז. אישור מתן תואר פרופסור לחבר סגל המחזיק בתואר פרופסור ממוסד להשכלה גבוהה מוכר אחר

- מוסד להשכלה גבוהה החפץ לאשר תואר פרופסור של חבר סגל שהחזיק בתואר פרופסור ממוסד להשכלה גבוהה מוכר בישראל או תואר פרופסור שאושר ע"י הוועדות העליונות למינוי פרופסורים של המל"ג, רשאי לעשות כן במסגרת הליכיו הפנימיים על פי התקנון האקדמי שלו, מבלי להזדקק לפנייה אל הוועדות העליונות למינוי פרופסורים של המל"ג.
- מוסד להשכלה גבוהה החפץ לאשר תואר פרופסור של חבר סגל שהחזיק בתואר זה ממוסד להשכלה גבוהה מחו"ל וכן מוסד להשכלה גבוהה המוכר ע"י מל"ג יו"ש אשר מתן תואר הפרופסור האמור לא עבר אישור של הוועדות העליונות למינוי פרופסורים של המל"ג, יגיש בקשה לוועדות העליונות למינוי פרופסורים של המל"ג, כמקובל .
- במקרה זה, שמור לוועדות העליונות למינוי פרופסורים שיקול הדעת לנקוט פרוצדורה מקוצרת או לקיים הליך מלא של מינוי.